

Najstarejši slovenski
dnevnik v Ohio
Oglaš v tem listu so
uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

The Oldest Slovene
Daily in Ohio
Best Advertising
Medium

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY, (TOREK) APRIL 8, 1941.

ŠTEVILKA (NUMBER) 82

DELAVSKE STAVKE POVZROČA- JO SKRBI AMERIŠKI VLADI

Delavski odbor je odredil volitve v jeklarski in Fordovi
industriji. — Roosevelt bo imel govor po radiu.

Nemci so vdrl 30 milj globoko v Jugoslavijo

Nemci poročajo, da so tele-
fonske zveze med Beogra-
dom in fronto pretrgane.

BERLIN, 8. aprila. Nemške
vojske so vdrle več
30 milj globoko v Jugosla-
vijo.

Na grški fronti prodirajo
Nemci v dolini reke Strume. Ne-
mci v Ameriki izdelano letalo je
prijel s svojimi strojnimi veš-
tčinami, na katere je otvorilo o-
penj nad nemškim ozemljem.

Nemška vlada je izjavila čas-
opis, da naj nikar ne pri-
kažejo naglih razvojev, da pa
kmalu slišali o velikih do-
hodkih. Dalje poročajo Nemci,
da so sestrelili devet jugoslo-
vanskih letal in da so telefonske
zveze med Beogradom in fronto
pretrgane.

Smrtna koša

Kakor smo že poročali, je pre-
minila Amalia Kasinac v nede-
lno večer na svojem domu 1366
39th St. po kratki bolezn.
Kasina je bila v Clevelandu in
29 let. Tukaj zapušača ža-
roče starše, Thomasa in The-
odora, rojeno Persin, dve sestri
Mary in Anno, in dva brata An-
tony in Petra. Pogreb se bo
odvil v sredo zjutraj ob 9. uri iz
pogrebnega zavoda na 1053 E.
36th St. ter v cerkev sv. Pavla
potem na pokopališče. Bodi ji
vzrnanen blag spomin, preosta-
lim naše sožalje!

HITRA IN SIGURNA ZVEZA Z DOMOVINO

V teh razburkanih časih, ko
valed vojske hitra in sigurna
zveza z domovino skoro nemo-
gote, je sedaj prvikrat mogoče
v Jugoslavijo brzojavne
čestitke za Velikonoč, svojim
prijateljem, sorodnikom, star-
šem, bratom ali otrokom in to
potom Mackay Radio Co., a
tako vas bo samo en dolar in 10
centov federal davka.

Zadostno je, da greste na ka-
terikoli lokalni urad Postal Te-
legraph ali na Mackay Radio,
kjer vam bodo ponudili na za-
vezo 17 raznih sestavkov s ta-
kimi čestitkami v Srbo-Hrvaš-
tini ali Slovenskem jeziku. Vi
izberete eden takih sestavkov,
kateri se vam najbolj dopade,
in ga popolno odresite osebe v
Jugoslaviji in svoj podpis, toda
ne več kot tri besede v podpisu.
Ako želite, lahko si sestavite
svojo čestitko, ki bo odgovarja-
la vašemu sreću, ter jo odpošlje-
te s tim potom za nekoliko več
kot en dolar. More se rabiti raz-
noma Srbo-hrvaškega, ali sloven-
skega, tudi še angleški, nemški
in italijanski, italijanski, madžar-
ski ali španski jezik. Na enak
način se lahko pošljejo voščila
in nekatere druge evropske de-
lež, toda ne v vse.

Ta izredna olajšava s tako
majhno ceno velja od 7. aprila pa
do vključno 19. aprila 1941. Na
ta način so vključeni tudi pra-
voslavni prazniki, ker se razen
toda, oddavši takovo čestitko do
vključno 19. aprila, more še o-
stati, kateri dan naj bo ista

Na konzulatu se je javil prvi prostovoljec

Na jugoslovanskem konzul-
latu bo plapolala ves čas
vojne jugoslovanska za-
stava.

Včeraj je prišel na jugoslo-
vanski konzulat v Slovenskem
narodnem domu John Martinčič,
50 let stari veteran iz svetovne
vojne, ki je izjavil konzulu dr.
Mallyju, da je pripravljen odi-
ti prostovoljno v boj za Jugo-
slavijo.

Dr. Mally je izjavil, da je im-
el Martinčič solze v očeh, ko
se je ponudil za vojaško službo
v jugoslovanski armadi. Martin-
čič, ki je oženjen in ima že odraslega sina, je prosil konzula,
naj si zabeleži njegovo ime in
naslov in naj ga obvesti, kadar
bo odšel kak odred prostovolj-
cev v Jugoslavijo.

Na poslopu Narodnega doma,
kjer se nahaja jugoslovanski
konzulat, vihra zdaj Jugoslovans-
ka zastava, ki bo plapolala vse
do konca vojne, kot naznanja
jugoslovanski konzul dr. Mally.

Nov grob

Snoči je preminila na svo-
jem domu 1610 East 34th St.
Maria Golobič rojena Gozdano-
vič, stara 59 let. Doma je bila iz
Žužembskega okraja, selo Bu-
dinjak Mrzlo polje, odkoder je
prišla sem pred 36 leti. Tu za-
pušača soproga Jankota ter 5
hčera: Anno Gozdanovič, Ma-
rijo Potorič, Heleno Količ, Mar-
tho, Molley in sina Thoma ter
brate Janko, Paula in Today.
Bila je stara mati Thomasa, Ri-
charda in Barbare Ann. Bila je
članica društva sv. Nikolaja, št.
26 MKZ, žumberačka Sloga, št.
21 HBZ. Pogreb se bo vršil v
soboto zjutraj ob 9. uri iz po-
grebnega zavoda 1053 East 62.
St. v cerkev sv. Nikolaja na E.
36th St. in Superior Ave. ter na
Calvary pokopališče. Bodi ji o-
hranjen blag spomin, preostalih
naše sožalje!

Zalostna vest

Mrs. Josephine Praust iz 1281
East 169th St. je prejela ža-
lostno vest iz Ljubljane, da je
tamkaj 28. februarja umrla
njena ljubljena mati ga. Terezi-
ja Ravnikar. V Ljubljani zapu-
šača sina Franka vojnega urad-
nika, tu v Clevelandu pa žalu-
jeta za njo hčerka Mrs. Joseph-
ine Praust in sin Ivan Tavčar,
tajnik Slovenskega narodnega
doma. Blagopokojni naj bo ra-
hla domača gruda.

Sprememba seje za ta mesec

Seja društva Napredek, št. 132
ABZveze se vrši 9. aprila.
To je samo za ta mesec, drugače
ostane po starem, vsak drugi
petek v mesecu. Toliko v prijaz-
no obvestilo članstva. — Taj-
nik.

Nova zaloga

Pri Norwood Appliance and
Furniture Co. na 819 East 185.
St. in 6104 St. Clair Ave. imajo
kompletno novo zalogo Frigi-
daire ledenice. Dobite jih lahko
na lahka mesečna odplačila in
tudi na brezplačno poizkušnjo.

Kultura

SEJA

Jutri večer ob 8. uri se vrši
seja dram. društ. Ivan Cankar v
Slovenskem narodnem domu na
St. Clair Ave. Člani so prošeni,
da se gotovo udeležijo!

Piketi pred Bethlehem Steel

Na sliki vidimo skupino piketov pred Bethlehem Steel tovar-
no. Piketi nastopajo z amerišskimi zastavami.

NE PRIČAKUJMO ČUDEŽEV

Mr. Spencer Irwin, zunanepolitični urednik cleve-
landskega dnevnika "Plain Dealer," je napisal pod naslo-
vom "No Miracles," članek, iz katerega povzemamo
sledenče:

Berlin svari Nemčijo, naj slednja nikar ne pričakuje
na Balkanu naglih zmag, kakor v Belgiji, Nizozemski in
Franciji, ker teren tega ozemlja ni priročen za take
zmage. Toda ne samo teren, tudi jugoslovanska armada
in ljudstvo sta tista, ki bosta preprečila Hitlerju nagle
zmage.

Tajno orožje Nemcije, na katero je Hitler računal,
je peta kolona, ki je zlasti v Franciji, kjer so bili možje
na vladi zastrupljeni s trupom o nemški nepremagljivi-
vosti.

Tudi Grčija in Jugoslavija sta imeli svoje kvote mož,
ki bi radevolje prodali pravico svojega rojstva za skledo
leče. Toda Grčija se je iznebila teh ljudi v trenutku, ko
so italijanske legije prestopile albansko mejo.

V Jugoslaviji je bil ta problem še bolj pereč, ker je
jugoslovanska vlada dovolila na svojem ozemlju naseli-
tev onih Nemcev, ki so bili premeščeni iz Rumunije.

Nemške spletke v Jugoslaviji niso ostale brez uspeha.
One so pognale strah v kosti vlade Cvetkovića in kneza
Pavla, bivšega regenta, ki sta podpisala zloglasni pakt
z osiščem. Nadaljno stalno nevarnost Jugoslavije je po-
menil dr. Stojadinović, bivši premier, znan prijatelj
Nemcev in Italijanov. Toda Jugoslavija je Stojadinovića
aretirala ter ga izročila Grčiji, nakar je vrgla svojo vlado,
kateri čin je jasno pokazal demokratskega duha jugo-
slovanskega ljudstva in njegovo veliko ljubezen do svo-
bode in neodvisnosti.

Hitler ima dovolj vzroka za svojo jezo. Jugoslovans-
ka armada ve, da Hitler ne bo imel za ledji pomočnikov,
ki bi zabodli hrabro jugoslovansko ljudstvo v hrbet.
Nemci bodo zdaj postavljeni pred resnične vojake, ko se
bodo znašli v hribih oči v oči z Jugoslavlani, in ko bodo
moral pustiti svoje tanke v dolini.

Nihče se ne vara o strašni moči nemške vojne mašine,
najmanj pa Jugoslavlani. Vsem je jasno, da v tem spo-
padu ne bo nobenih čudežev. Toda Hitler je odprl zdaj
na Balkanu svojo drugo in zadnjo fronto.

Fina zaloga

Pri John Pollock na 6407 St.
Clair Ave. v Slovenskem narod-
nem domu imajo fino, dobro in
trpežno blago za žene, dekleta,
fante in možje. Čitajte oglaš
današnji številki.

Pomadansko blago

Ako hočete dobiti lepo dobro
pomadansko obleko, suktnjo ali
klobuk za ženske, moške ali
dečke, se obrnite do Anžlovar-
ja na vogalu E. 62nd in St.
Clair Ave.

V Waukegan, Ill., je umrla
pred dnevi Mrs. Mary Košir, ro-
jena Svete in doma iz Kamnika
pri Presejnih na Notranjskem.
V Ameriki je bila 40 let in za-
pušača roža, pet sinov in tri hče-
re.

Nedavno je v So. Chicagu,
Ill., umrla Mrs. Ana Zalokar,
roj. Kern, doma iz Stare vasi
pri St. Jerneju na Dolenjskem.
V Ameriki je bila 40 let in zapu-
šača moža, štiri sinove in tri hče-
re.

Dne 26. marca je v Bridge-
port, Ohio, umrl za mrtvoudom
John Gričar, star 66 let in rojen
v St. Petru pri Novem mestu.
V Ameriki je bival 40 let in za-
pušača žena, pet sinov, tri hčere
brata in sestrično.

JUGOSLOVANI SO VDRILI V MADŽARSKO IN ALBANIJO

Jugoslovanska vojska je zavzela tudi Reko
in Zader. — Krvavi boji v Trakiji.

SKADER V OBLASTI JUGOSLOVANSKIH ČET

LONDON, 8. aprila. — Ka-
kor poroča turški radio je jugo-
slovanska armada vdrila v Madžarsko in severno Albanijo. Z u-
darcem na italijansko armado,
je jugoslovanska armada zavze-
la Skadar, ki je oddaljen 20
milj od jadranske obale.

Na severu pa prodirajo Jugo-
slavlani proti Szegeđu v Madžar-
ski.

Kupi mrtvecev

Angleški radio naznanja, da
so bili napadi Nemcev na Jugo-
slavijo odbiti in da so pustili
Nemci na bojišču kupe mrličev.
Jugoslavlani so zajeli dvanajst
nemških tankov s posadkami in
veliko število nemške pehote.

Nemci v Trakiji

BERN, Švica, 8. aprila. —
Nemške oklopne divizije so vdrle
v zapadno Trakijo, kjer si
prizadevajo odrezati Grčijo od
njene zavezničke Turčije. Grki
poročajo, da so ujeli mnogo
nemških padalcev, ki so odsko-
čili za grškimi črtami na zem-
ljo.

Tisoče in tisoče angleških vo-
jakov, ki so dospeli iz Afrike, se
izliva zdaj v svoje močno utrje-
ne pozicije v dolinah reke Stru-
me. Na tem bojišču so prišli
angleške avstralske čete že v
kontakt z Nemci.

Napadi jugoslovanskega letal- stva

Jugoslovanski letalci sistema-
tično napadajo nemške baze v
Rumuniji, Madžarski in Avstri-
ji.

Nemška poročila naznanjajo,
da so bila vsa važna jugoslo-
vanska letališča bombardirana
in da so nemški letalci sestrelili
iz zraka ali uničili na tleh 98
jugoslovanskih letal.

Snoči so nemški letalci zopet
napadli Beograd, in sicer že pe-
tič v sedanji vojni.

Bombardiranje Sofije

V needljo ponoči so "tuja le-
tala" napadla Sofijo, kjer je bi-
lo ubitih več oseb.

Poročila iz Budimpešte na-
znanjajo, da so madžarski anti-
letalski topovi sestrelili deset
jugoslovanskih letal in da je
nastala med Madžarsko in Jugo-
slavijo nenapovedana vojna.

Reka v jugoslovanski oblasti

LONDON, 8. aprila. — Jugo-
slovanske čete so zavzele Reko,
ki se je nahajala doslej pod ob-
lastjo Italijanov.

Jugoslovanske čete so zavze-
le tudi italijansko pristaniško
mesto Zader, ki je v Dalmaciji,
100 milj južno od Reke.

V Flemingu, Kans., je nedav-
no umrl po vseh tamkašnjih na-
selbinah široko poznani rojak
Anton Skubic, star 72 let in do-
ma iz Šmarja pri Brežicah. Um-
rl je naglo za kapjo na možga-
nih. V Kansasu je živel 37 let
in je bil pred leti aktiven druš-
tvenik. Zapušača žena in več odraslih otrok.

Na Ely, Minn., je pred dnevi
umrla Rose Černivec. Doma je
bila od nekdaj na Gorenjskem in
zapušača moža ter več odraslih otrok.

V Nokamis, Ill., je dne 27.
marca umrl John Ovca, star 55
let in rojen v Blagovici pri Kam-
niku. Tu zapušača žena, dva si-
nova, brata in sestrično.

Iz življenja naših ljudi po Ameriki

Santiago, Čile. — V tej južno-
ameriški republiki so se Jugo-
slavlani organizirali v Legijo,
katere predsednik je Jorge Roje.
Organizacija šteje 5.000 članov
in je pripravljena iti na pomoč
svoji domovini, če bo potreba.

Willard, Wis. — Vile rojeni-
ce so se oglašile pri tukaj dobro
poznanih zakoncih Mr. in Mrs.
Louis Matkovich in so jim pu-
stile v dar krepkega dečka bo-
dočega soldata.

Pueblo, Colo. — Na operaci-
jo se je morala podati Mrs. Jen-
nie Brunavech, ki je operacijo
srečno prestala. Vsi ji želimo
skorajšnjega okrevanja in da bi
se kmalu povrnila domov!

Pred dnevi je v Waukegan, Ill.
umrl v bolnišnici star naselje-
nec Frank Svete, star 74 let in
doma od Vrhnike. V Ameriki je
bival 47 let in zapušača sina,
znanega aldermana, dve hčeri,
dva brata in sedem vnukov.

V Virginia, Minn., je nedavno
umrl rojak John Vajdetič, star
64 let. V Ameriki je bival 35
let. Zapušača tri sinove in dve
hčeri, brata v Chicaku in dru-
gega v Ironwoodu, Mich., ter
sestro na Ely, Minn.

O odličnejših osebnostih v jugoslovanski vladi

BEOGRAD. — (J. K.) — Med
znamenitejšimi osebnostmi, ki
so v današnji vladi, a manj znan-
e v inozemstvu, je v lastnosti
drugače podpredsednika Slobodan
Jovanović, največji srbski
zgodovinar in največji jugoslo-
vanski pravnik. Slobodan Jova-
nović se ima za vest jugoslo-
vanskega javnega življenja in
za enega od največjih moralnih
činiteljev.

V vladi je tudi bivši predsed-
nik vlade in minister za zuna-
nje zadeve g. Bogoljub Jevtić,
ki je igral glavno vlogo v režimu
kralja Aleksandra in ki je bil
njegov vnet sodelavec v notra-
nji in zunanji politiki.

V vladi je tudi v lastnosti zu-
najtega ministra Momčilo Nin-
čič, ki je eden najodličnejših pr-
vakov srbske radikalne stranke
in eden izmed najboljših mini-
strov za zunanje zadeve, kar jih
je že imela Jugoslavija. Srbsko
radikalno stranko zastopa v tej
vladi tudi njen odlični član g.
Miša Trifunović. Srbska demo-
kratska stranke je zastopana v
osebi svojega voditelja g. Mila-
na Grola.

Poleg generala Dušana T. Si-
movića je v vladi še general Bo-
goljub Ilić, ki spada med naj-
boljše jugoslovanske generale.

KONCERT "ZARJE"

Koncert, katerega je priredil
pevski zbor "Zarja" preteklo
nedeljo, je v vseh ozirih zelo
lepo uspel. Podrobnejše poroči-
lo o koncertu homo priobčili ju-
tri.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Polovni letalo v Clevelandu, za celo leto	\$5.50	
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexicu, za celo leto	\$6.00	
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$2.00
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50	
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50
Za Evropu, Južne Amerike in druge inozemske države:		
Za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

POLOŽAJ V PACIFIKU

S sklepom nove vojaške zveze med Nemčijo, Italijo in Japonsko se je težišče mednarodne politične situacije še bolj preneslo na Tih ocean. Na prvi pogled se zdi ta ugotovitev nemara nekoliko prenapljena, toda takšno tolmačenje zamore biti povsem točno.

Do raširjenja vojne more torej priti na raznih krajih. Še nedavno so se stopnjevali očitki na račun Turčije in Grčije, od časa do časa se ponavljajo glasovi, da se bliža prilika, ko bo tudi Španija spremenila svoje razmerje do vojne. Toda tudi če se zgodi ena ali druga od naznačenih napovedi, bi v teh primerih morebitno razširjenje vojne dovedlo le malo novega v spopad. Ako bi se pri tem začela zares nova, na novih temeljih zasnovana ofenziva zoper kolonialno britansko posest v Afriki, bi v glavnem vendarle ostale udeležene v njej dosedanje velesile, Italija in Nemčija na eni ter Anglija na drugi strani.

Povsem drugačna pa je stvar, ako bi se vojna razširila na katero od treh velesil, ki so sedaj še izven vojne- ga spopada. Stališče Japonske je že jasno, prav tako več ali manj tudi stališče ameriških Zedinjenih držav, toda to predvsem glede atlantskega področja. Prepustitev britanskih oporišč ob vzhodni ameriški obali je pomenila dejansko toliko kot sklepi obrambne zveze med Veliko Britanijo in Zedinjenimi državami za primer, da bi se vojna razširila na Atlantski ocean in se s tem približala Ameriki. Rimski pakt v tem pogledu ni ničesar spremenil in tudi ni predugačil dosedanjega razmerja sil.

Močno drugačna pa je stvar glede Pacifika, Tihega oceana. Za tamkajšnje razmerje sil pomeni nova trojna zveza važno formalno novost, dasi v dejanskem smislu tudi tu ne prinaša bistvenih sprememb. S tem, da je opredelila stališče Japonske, je opozorila na možnosti razširjenja vojnega spopada. Zakaj v Tihem oceanu so v razvoju napetosti, ki se ne bodo zlepa polegale, marveč verjetno še usodno stopnjevale.

Prvi problem je vprašanje ameriško-britanskega sodelovanja. V ta namen je Anglija že prepustila Zedinjenim državam nekatere baze, ta pa je Angležem dala na razpolago večje število bojnih ladij. Strategično oporišče v tem slučaju je gotovo Singapur, najvažnejše angleško pristanišče v tem delu. Tja je dospelo te dni mnogo avstralskih čet, da ojačijo tamkajšnjo posadko.

Ojačanje Singapura pa je napravilo na Japonce silno neprijeten vtis ter obtožujejo Angleže, da bo njih zadela krivda, če ne pride do mira med Siamom in francosko Indokino in mira na Daljnem Vzhodu.

Od japonske strani prihajajo izjave, da v Tokiu tako sodelovanje smatrajo za izzivanje in pomeni sovražno-dejanje.

Med Avstralijo in Filipini, ameriško posestjo, pa leži Nizozemska Indonezija, ki je ogromne gospodarske in strateške važnosti, tako za ameriško kakor za britansko pozicijo. Komaj je mogoče dvomiti o tem, da ima tudi nizozemska posest podobno mesto na Pacifiku, kakor katerakoli britanska posest ali dominion.

Druga kritična zadeva torej je francoska Indokina. Tamkaj so se že namestili Japonci in komaj moremo dvomiti, da bodo stremeli za tem, da ostanejo v deželi. Ne bo jim težko izzivati po potrebi nove konflikte in jih izrabljati za razširjenje zasedbenih prostorov. Pri tem se že sedaj naslanjajo na siamske aspiracije, ki so proizvod skupne diplomatske strategije. Nihče ni mogel pričakovati, da se bo Amerika angažirala učinkovito v obrambo francoskih kolonialnih posesti. Saj je vlada v Vichiju poklicana, da nastopi in se obrne po pomoč. Kakor doslej, seveda tudi poslej česa takega ni pričakovati. Washington se je moral v dani situaciji zadovoljiti s formalno opozoritvijo, da japonsko postopanje ni v skladu z dano izjavo o spoštovanju statusa quo. Toda za eventualne bodoče konflikte v Tihem oceanu ni vseeno, ali imajo Japonci svoja oporišča v bližini Singapura, nedaleč od Filipinov, južno od britanskega Hongkonga, ali ne.

Lov na mine je smrtno nevaren

Ker se je med prejšnjo svetovno vojno varovalo delovanje mornarice v največji tajnosti, se je malo izvedelo o naporih in žrtvah angleških minolovcev, ki so iskali od Nemcev razpoložene mine na odprtem morju.

Tudi po končani vojni niso ti ljudje, ki so odnesli zdravo kožo, kaj radi pripovedovali svojih zgodb in se spominjali grozot nevarne službe, o kateri je eden izmed minolovcev rekel: "Življenje minolovcev je bilo pasje življenje, samo v eno razliko, da ni noben pes nikoli doživel kaj podobnega."

Vendar pa pe bil od teh tisočev pomorskih oficirjev, mornarjev, ribičev in prostovoljev med preteklo vojno odvisen obstoj angleškega otočja, zakaj brez pomoči teh ljudi iz vseh slojev bi bila Anglija umirala od gladi in bi bila morala vlada podpisati mir, kakršnega bi bili od nje zahtevali.

Februarja l. 1917 so začeli Nemci neobzirno podmorniško vojno. Torpedirali so vsak angleški parnik, ki so ga srečali, in razložili so na tisoče min na odprtem morju. Potapljali so zavezniki in nevtralnega trgovinsko brodogojve. Februarja so potopili 260. marca 338 in aprila že 430 trgovinskih parnikov. Na najbolj črn dan 19. aprila v najbolj črnem mesecu svetovne vojne je bilo potopljeno 11 trgovinskih in osem ribiških parnikov. Izmed štirih parnikov ki so skupno zapustili angleško otočje, se eden gotovo ni več vrnil. Med Shetlandskim otočjem in Rokavskim prelivom so nemške podmornice razložile velikanske količine min, medtem ko so veliki vojni parniki razpoložili mine v Belem morju, Biskajskem zalivu, ob ameriški obali, ob južni kitajski obali, ob Južni Afriki ob Adenu, ob Indiji, ob Novi Zelandiji itd.

Težki topovi na bojnem brodogojvu so bili proti minam brez moči. Priti so morali na pomoč angleški ribiči, da so reševali življenske potrebe, brez katerih bi bila Anglija umrla od gladi.

V začetku vojne je imela Anglija le nekoliko starih ladij, s katerimi so lovili mine. l. 1918 pa so imeli Angleži že celo brodogojve 726 opremljenih parnikov, ki so napravili vsak dan zelo dolgo pot skozi Kanal, da so odstranili mine in delale pot trgovinskim parnikom. Namesto na ribji liv je odplulo vsak dan iz pristanišča na angleškem otočju na totine ribičev na lov za nevarnimi minami.

Mine so polagali in še polagajo po več sto skupaj (minka polja) pred vhomom v kak kanal ali pristanišče na odprtem morju in na onih krajih, kjer plujejo po navadi trgovinski parniki.

Kako pa love mine? Najpreprosteje jih lov na ta način da po dva parnika vlečeta žičnato vrv, katero zadržujejo na potrebi višini pod morjem posebne naprave. Takšna vrv je ostra in seka žice, s katerimi so mine pritrjene na dnu.

Komine nato izplavajo na površino, jih je prav lahko uničiti s topovskimi krogli ali celo krogli iz puške.

Doslej še niso odkrili naprave, ki bi minolovcem kazala, kje so mine, kakor se lahko ugotovi položaj podmornic. Loveci na mine blodijo po morju, dokler ne spravijo min na dan ali dokler sami ne zavozijo nanje. — Prerado se zgodi, da minsko polje odkrijejo šele po kakšni nesreči. Lahko rečemo, da lovci min gladjo vsak dan in vsak trenutek smrti v oči.

Leteče trdnjave

Ameriški strokovni listi za letalstvo so te dni pisali, kako zelo si Anglija in Zedinjene države prizadevajo, da bi izdelale čim več letal in s tem zagotovile že v letu 1941 Angliji zmago.

V zvezi s tem so omenili listi dolgo vrsto letal čisto novih vrst, ki bodo baje dosti učinkovitejša v dozdajšnjih bojih, čeprav so že ta dosegla izredno velike uspehe v boju s številčno močnejšim sovražnikom.

Letos bo dobila Anglija iz svojih tvornic na tisoče odličnih vojnih letal in nekaj tisoč ameriških letal najpopolnejših vrst. Angleška izdelava vojnih letal, je sama velikanska a zraven bo dobivala še letala iz Amerike.

Na posebne uspehe računajo tam, kjer bodo posegle v boj tako imenovane leteče trdnjave. O njih pravijo, da imajo najbolj izpopolnjene priprave za ciljanje in da bodo zato dosti uspešnejše, kadar se bodo vrgle na sovražnikove industrijske naprave.

Leteče trdnjave bodo baje lahko letale do 12.000 m visoko, kjer jih ne bodo mogle doseči granate protiletalskih topov. — Ker računajo, da se sovražnikova letala ne bodo mogla povzpeti tako visoko, da bodo tovrstni angleški bombniki nemoteno opravljali svoje uničevalno delo. Preden bi se sovražnikovi letalom posrečilo vzleteti dovolj visoko, bi bile leteče trdnjave že spet daleč na poti domov.

Vse te prednosti pa bodo pripomogle tudi k temu, da bo bombardiranje z njimi brez velike nevarnosti izvedljivo tudi podnevi, zaradi česar bo tudi verjetnost zadetkov dosti večja kakor zdaj.

Angleški letalski strokovnjaki naposled trdijo, da bo udar na sila teh orjaških bombnikov "nekaj, česar svet do danes še ni videl."

Leteče trdnjave pa ne bodo edino novo angleško orožje v zraku. V zvezi s tem naštevajo še mnogo drugih. Med prvimi naštevajo zlasti letala vrste Whitley, ki so baje od vseh angleških bombnikov najpompnejši za boj proti sovražnikovim vojaškim in industrijskim ciljem. Letala Whitley lahko lete brez pristanka približno 3000 km. Vsako izmed teh letal sestoji iz 250.000 raznih delov, pri čemer pa niso zračunani razni vijaki in priprave za spajanje drugih delov. Letalo nosi tako velik kotel za bencin, da bi s tisto količino tekočega goriva kolikor ga gre vanj, naven avtomobil shajal dve leti če bi bil neprestano na poti.

Prvi poleti, ki so jih angleška letala izvedla nad nemškim ozemljem, kar se je zgodilo že ob času vojne s Poljko, niso imeli samo naloge metati letake temveč so bili to tudi nekakšni poskusni poleti. Marsikakšno reč so potem na angleških letalih lahko popravili in izboljšali, saj so bili takšni poleti nad Nemčijo za Angleže pravcata šola.

Posebno pripravna so letala Whitley za ponočne polete, ker razpolagajo s posebne vrste aparati, s pomočjo katerih letale lahko opravi svojo nalogo prav tako kakor podnevi. Letala gradi na tisoče angleških delavcev in delavk, ki so se za to delo izučili.

LEV JE LIZAL OTROKOVO RANO

V Stockholmu je pred kratkim iz neke menažerije ušel lev. Z divjimi skoki je drvel skozi mesto. V nekem drevoredu, kjer so se sprehajale pestunje z otroki, je prevrnil otroški vozi-

ček in odnesel dete s seboj. Nesrečna pestunja je od strahu omedlela in se zgrudila. Množica se je razbežala, nihče se ni postavil zveri po robu. Dva stražnika sta svoja samokresa zaman sprožila proti živali, ki je oddivjala in nenadno izginila. Domnevali so, da se je skrila v majhen paviljon in da je ugrabljenega otroka že konec. Dva s samokresom oborožena gasilca sta se potihno splazila do paviljona. Spremljal ju je menažerijski krotilec zveri. Može so se nemalo začudili, ko so leva čisto mirnega zagledali v nekem kotu paviljona. V svojih šapah je držal ugrabljenega otroka in mu lizal kri, ki je vrela iz majhne rane, ki jo je dete dobilo pri dogodku.

Da bi dete rešili, so sklenili, da leva ne bodo s streli razdražili. Krotilec je poskusil z vsemi spretnostmi svojega poklica, da bi napravil divjo žival pokorno in ji iztrgal otroka. Po dolgem prizadevanju se mu je to tudi res posrečilo. Lev je otroka izpustil in krotilec je mogel tudi pobeglo žival ukrotiti in spraviti na varno.

LJUDJE S SLADKORNO BOLEZNIJO NAJ SE NE ZENJO

Znastveniki so skoro vsi mnenja, da je sladkorna bolezen podedljiva, zlasti v primerih, če se pojavlja v zgodnji mladosti. Zanimivo je opazovanje, da se ta bolezen, ki se je včasih pojavljala šele v visoki starosti, pojavlja zdaj v čedalje mlajših letih. Danes je mogoče takšne bolnike ohraniti žive in jim s stalnimi vbrizgi zdravila inzulina omogočiti poklicno delovanje. Kar pa se tiče zakona, jim ga strokovnjaki ne svetujejo brez nadaljnjega. Vsekakor je priporočljivo, da se tak bolnik, preden se zveže z življenskim drugom, pogovori z zdravnikom.

AMERISKI KONZULAT V VLADIVOSTOKU

Reuter poroča: V Vladivostoku odprejo ameriški konzulat. V Vladivostoku imata svoja generalna konzulata že Nemčija in Japonska.

POTOPLJENE SPANSKE LADJE

Reuter javlja, da so italijanske in nemške podmornice v zadnjem času s torpedi potopile šest španskih trgovinskih ladij. Od teh sta dve vozili živež v Španijo, in sicer ena iz Jugoslavije, druga pa iz Južne Amerike.

ZVEŽA MED BALTSKIM IN ČRNIM MORJEM

Da si dospel iz Baltskega morja v Črno morje, bi moral do- slej z ladjo skoro okoli vse Evrope. Zdaj bo temu drugače, kajti zgraditi nameravajo prekop, ki bi držal iz Gdanske naravnost v Črno morje.

Ta prekop bo vezal Gdansk s Herzonom. Vođa bodo v novi prekop napeljali iz Visle in Dnjepra in to bo največji prekop na svetu, kajti njegova dolžina bo znašala približno 2500 km. Nova vodna pot bo zelo olajšala promet med deželami, ki jih bo križala. Nemci pričakujejo, da bodo po njej dobivali živila in druge važne potrebščine iz južne Rusije.

NEVRANA PRIJATELJICA TUJE LASTNINE

Nedavno je 30-letna delavčeva žena Marija z Ostrožnega pri Celju na Glavnem trgu med pogovorom izmaknila zasebni Mariji iz Celja iz žepa denarnico s 60 din in izginila. Marija je tatvino takoj opazila in je pohitela za tatico, ki je bežala po Kralja Petra cesti. Kovaški, Gubčevi in Žerjavovi ulici v Razlagovo ulico, kjer sta jo dva moška prišla in izročila stražniku.

Ukradeno denarnico so našli pri njej. Pri sebi pa je imela še dve prazni denarnici in eno denarnico s 150 din.

Te denarnice je najbrž ukradla pred dnevi ljudem, ki so čakali na mestnem poglavarstvu na petrolejske izkaznice. Takrat je izginila zidarjevi ženi Angeli z Dobrave denarnica s 350 din, zasebnici Antoniji z Glavnega trga denarnica z 220 din, delavčevi ženi Angeli iz Celja pa denarnica s 40 din.

ŠKRAT

ANEKDOTA

K pruskemu kralju Frideriku je prišla stara ženica iz Halle, ki so je bili pobrali edina v vojakom, čeprav bi moral po predpisih tega oproščen. Povedli so jo k vladarju in mu s spoštljivim poklonom izročila svojo prošnjo, naj bi ji stvar vrnil. Kralj je prošnjo prebrat, potem je dejal odklonilno: "Dru- ga gospa, jaz sem tudi vojak, zakaj bi vaš sin potem ne bil?" — "Da, vi, vi se seveda ničesar drugega niste naučili, moj sin pa je čevljar!" je odgovorila ženica prisebno.

Kralju je odgovor tako ugajal, da je smela ženica še isti dan s svojim sinom v Halle nazaj.

Gasper: "Zakaj lažiš vedno za mojo ženo? Kaj ti je na njej tako všeč?"

Miha: "Pri tvoji ženi mi je najbolj všeč to, da ni moja žena!"

ČE SE NE VEŠ, ZDAJ IZVEŠ

da je angleška vlada opomnila prebivalstvo, ki živi ob obali, naj se iz varnostnih razlogov čim prej preseli v notranjost države:

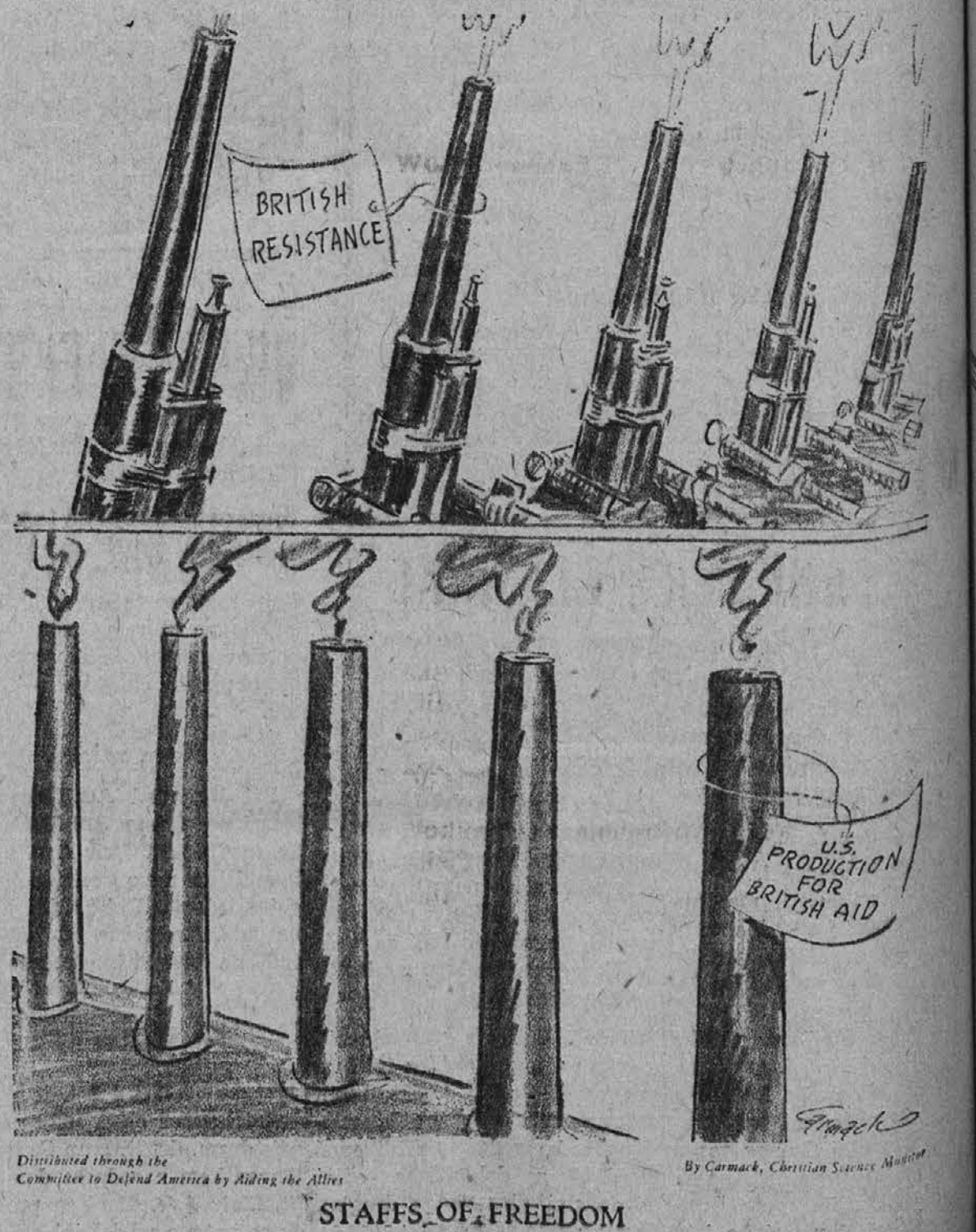
da je v tvornici papirja v Bealsdelli pri Vidiu izbruhnil ogenj, ki je napravil za 300.000 škodo;

da je rumunska vlada prepovedala izvoz žita in ovsa;

da je v Neaplju plaz kamenje zasul 14 ciganov;

da turška vlada podpira akcijo za povečanje pridelek bombaža.

OGLASAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

ČRNI BRATJE

10

"Spominjate se," se je obrnila k Moravcu, da sem vas davi pri neki postaji podzemne železnice zapustila..."

"Da, da, oprostite," jo je hlastno prekinil. "Toliko imam opravka s samim seboj, da vas nisem niti vprašal, kako je z boleznijo vašega brata."

"O, hvala, njegovo stanje se je zelo izboljšalo. Zdravnik je rekel, da ni več v nevarnosti. Kakor torej veste, sem se odpeljala s podzemsko železnico, da bi prišla čim prej k bratu."

Tedaj o vaši osebi še zmerom nisem bila čisto na jasnem. Ker sem pa hotela čisto zanesljivo vedeti, ali je bila moja slutnja osnovana, sem telefonirala našemu šoferju, naj hiti v garažo, in če pride tja neki gospod v raztrgani obleki, naj mi sledi in dožene, ali se bo mož odpeljal iz New Yorka z vlakom.

Moravec se je udaril po čelu. Zdaj mu je bilo vse jasno. "Šofer vam je potem sledil in v hotelu 'Astorju' izvedel ime, s katerim ste se prijavili."

Oba moža sta molčala.

"Vidite torej," je reklo dekle, "da imam prav, če vas svarim. Mnogo previdneje morate postopati. Če sem vam lahko jaz na tako preprost način prišla na sled, koliko laže vas morejo najti izurjeni detektivji. In nedvomno je, da je za vami že troje detektivov."

Moravec je globoko zajel sapo. "Gospodična Staplesova, če dalje večjo zahvalo sem vam dolžan..." Hotel je še nekaj reči, a ni našel primernih besed.

"Toda še zmerom ne vem," je odvrnila, "ali je moje postopanje v skladu s pravico. Želela bi, da me v tem pogledu pomirite."

"Zakaj pa ne poveš vsega gospodični Staplesovi?" se je razburil Stone.

Moravec ga je skrivaj sunil. "Gospodična Staplesova se pač

zaradi mene ne sme toliko izpostavljati. Saj veste, gospodična, da vas dolže neprijetne posledice, če oblastva izvedo za vaše ravnanje. Prosim vas, gospodična, da naju popeljete nazaj k hotelu in da potem več ne mislite na naju."

Doroteja Staplesova je bila videti nekoliko užaljena.

Ko je avto obstal pred hotelom, so vsi trije še trenutek molče sedeli, kakor da niso vedeli, kaj naj store. Ko je Moravec odprl vrata, je skušal Stone rešiti položaj. "Midva natančno veva, kako dragocen je za

Državnik in njegova žena

Te dni sta prispela v New York Van Kleffens, zunanji minister nizozemske vlade v izgnanstvu, in njegova žena.

Izhod iz nevarnosti

Na sliki vidimo C. A. Higginsa, predsednika Hercules Powder kompanije, kjer se je nedavno primerila eksplozija, kako drži iz tovarne po žlebu, katerih so napravili več za rešitev delavstva.

Edda Ciano

Na sliki je Mussolinijeva hči in žena italijanskega ministra zunanjih zadev Galeazza Ciana. Ona je v svoji častihlepnosti mnogo pripomogla, da je njen oče Mussolini do kraja upropasti ubogo italijansko ljudstvo.

Kemik

W. L. Evans bo predsedoval konvenciji ameriških kemikov, ki bo zasedala dne 7. aprila v New Yorku.

naju nasvet gospodične Staplesove, kaj ne?"

"To je jasno," je soglašal Moravec. "Gotovo mi boste oprostili mojo neljubeznost, gospodična Staplesova."

"Nedvomno. Človeku, ki je v tako strašnem položaju, bi oprostila še hujše reči," je rekla prijateljica. "Vzemite tole mojo vizitko z mojo telefonsko številko, gospod — Moravec. Če boste kdaj menili, da vam lahko moj oče ali jaz pomagava, me kar pokličite po telefonu."

Moravec je zaprl avtomobilska vrata in vozilo je odhitelo.

Pet minut pozneje sta bila prijatelja spet v hotelski sobi. Moravec je previdno zaklenil sobna vrata.

"Rihard," je zdajci menil Stone. "Če bi bil jaz na tvojem mestu, bi zaupal dekletu."

Moravec je zamišljeno zmajal z glavjo.

"Res bi ji zaupal," je nadaljeval Stone. "Če bi ji bil le hotel dovoliti, bi ti bila postala dobra prijateljica."

Moravec je imel bolesten izraz okoli ust. "A kakšen prijatelj bi bil jaz zanj. Nikakor si ne smem navezati to dekle nase. Saj veš, Walter, da imam na tem svetu še samo eno željo, samo en smoter... Kakšen je moj smoter, si ne moreš predstavljati. In pri tem bi bilo zame boljše, če bi odklonil tudi tvojo pomoč."

"Za božje ime, Rihard, kaj pa hočeš storiti?"

"Predvsem moram zapustiti ta hotel," je odgovoril smeje se Moravec. "Ti, Walter, pa mi moraš dati častno besedo, da ne boš izdal Staplesovi mojega bivališča."

"Seveda ne, če tako želiš."

"Ali ji tudi ne boš pripovedoval ničesar, kar je v zvezi z mojo preteklostjo?"

"Ti grešiš proti samemu sebi, Rihard."

"Toda ne proti njej, Walter," je kratko rekel Moravec. "Staplesova je v takih letih, ko se v človeku vsak vtisk globoko zakorenini. Prosim te, ne napravi me v njenih očeh za po nedolžnem preganjanega. Ne sme me imeti za mučenika. Kdo ve, kaj bi potem vse storila! Samo nesreče bi si s tem nakopala. Ne povej ji, kakor je z menoj. Ali

čuješ, Walter? To je moja največja prošnja."

Moravec je vstal.

"Moje prve načrte poznaš," je nadaljeval. "Poskrbel bom, da bo Walter dobil tovor z ladje, o kateri ne ve, kje je. Za uslugo pa me bo morala njegova družba spraviti v tujino. On in njegovi ljudje so mogočni in bodo za tovor, ki je vreden celo premoženje."

"Toda kako boš dobil zvezo z Walkerjem?"

"Na stari način. Mislim, da je ta način še v veljavi, kakor je bil prejšnje čase."

"Ali ne misliš, da se te Walker boji in da zaradi tega ne bo sprejel tvojega predloga?"

"On se morda boji, toda njegovi pajdaši ga bodo k temu prisilili. Za tovor velike vrednosti gre."

Stone je zamišljeno prikimal. "Če bi le bil zdaj za enkrat na varnem. Morda kdaj pozneje pride na dan vsa resnica. Zmerom moraš upati. Kam pa pojdeš zdaj?"

"Najel si bom sobo v Andersonovem penzionu," je dejal Moravec. "Saj veš za naslov. Zapomni pa si, da se odslej imenujem Winfield Clyde."

Deset minut pozneje sta zapustila hotel.

Pet dni je minilo. Listi so še zmerom objavljali tirnico za Rihardom Moravcem, toda zdaj v znatno manjši obliki kakor splošne.

Oblastva so razpisala veliko nagrado in vsaka ladja, ki je zapustila katerokoli ameriško mesto-pristanišče, je bila deležna natančne preiskave. Morlica morajo prijeti.

Jetniški paznik Dawis je sicer še živel, toda njegovo stanje je bilo resno. Stone je podzvestno čutil, kjerkoli je bil, da ga skrivaj opazujejo prežeče policijske oči.

Čprav je vedel, da so ga opazovali, ni ni poskušali niti enkrat, otresti se nadležnih opazovalcev. Saj ni skušal priti v stik z Moravcem. Obiskal bo Moravca, kadar ga bo ta spet potreboval. Bilo je prenevarno, biti v stalnih stikih z nesrečnim prijateljem.

Nekega popoldneva pa se je v Stonejevi pisarni nenadno oglasila Doroteja Staplesova. Prav

tako vesel kakor presenečen jo je sprejel.

"Samo kratko časa vas bom motila, gospod Stone," se je opravičila. "Ne vem sicer, kaj boste mislili o meni, ker niti sama ne vem, kaj naj mislim o sami sebi, vendar pa me vse žene k temu, da bi pomagala gospodu Moravcu. Ali veste, na kak način bi mu bilo mogoče pomagati?"

Stone jo je začudeno pogledal. "Oba, moj prijatelj in jaz veva," je odgovoril, "koliko hvalečnosti sva vam dolžna. Toda resnično sem prepričan, da se Moravec zdaj najbolje počuti, če je čisto sam. Saj razumete, kako strašno je zdaj njegovo življenje."

"Prav zaradi tega mu je treba pomagati. Slišala sem, da ste vi edini njegov prijatelj."

"To... to je res, gospodična Staplesova. Vendar moram priznati... To se pravi, ne morem si predstavljati, kdo vam je povedal za moj naslov, odnosno, kako ste mogli najti mojo pisarno."

Staplesova se je nekoliko

plašno pogledala. "Upam, da se zaradi mojega prihoda ne hudujete. Vaš naslov najti ni bilo težavno, gospod Stone, zakaj ko sva zadnjič sedela skupaj v avtu, sem brala vaš naslov v vašem klobuku. Prišla sem k vam prav za prav... zavoljo gospoda Moravca. Veste od tistega dneva naprej sem zmerom upala, da bom kaj izvedela o Moravcu. Njegova nesreča me je globoko prevzela. Naj vam kar priznam, gospod Stone, da sem že od prvega trenutka čutila, da gospod Moravec... ni zločinec. Prosim vas, recite mi, da imam prav."

Stone se je igral s svinčnikom. "Zelo mi je žal, je rekel naposled tiho, "da vam ne smem na to vprašanje odgovoriti."

"To se pravi, da vam je gospod Moravec prepovedal o tem govoriti."

"Da."

"O, zdaj začnem razumeti. Zdaj tudi vem, da me moje čustvo ne vara. Ali mi lahko poveste, kje je zdaj gospod Moravec in kakšno ime si je bil nadel?"

Ta prošnja se vam gotovo zdi

čudna, vem..."

Stone je zmajal z glavjo. "di to vam ne smem izdati. Trenutek je okleval. "Vam pa mislim, gospodična Staplesova, da lahko kljub Moravcu prepovedi izveste resnico. Dajte, da vam stavi pred oči, da sam va mne smem nič povedati a poznam nekoga, ki bi vam o okolišnih povedal kaj večjem."

Doroteja Staplesova je seburjena vstala. "Prosim vas, bi mi mogli dati naslov te be..."

Stone je vzel košček papir in napisal nanj naslov.

"Pošiljam vas zdaj v enegaški oddelek tajne službe v njenih držav," je pojasnil. "Vprašajte tam po inspektoru Malcomeu Steeelu, ki vodi oddelek. Vztrajam pa na da o tej zadevi govorite Malcomeom Steeelom in zmer drugim."

"Inspektor Malcome Steele ponovila in si zapisala ime. "Da. Zelo dobro sem z njim. Predvčerajšnjim je bil

(Dalje na 3. strani)

NEW GIANT SIX FRIGIDAIRE

1941 MODEL LS-6
Only
\$122.75
Easy Terms

BIGGEST OF THE "SIXES"
6½ CU. FT. CAPACITY

• This sensational price is the lowest ever for a Frigidaire of this size! Yet there is no sacrifice of quality. A brand new model with the latest styling, newest economy and convenience features. Truly a BIG bargain. See it today!

JUST LOOK AT THESE "EXTRAS"!

More Food Storage Capacity. Larger size gives you more room for everything! Cold Storage Tray has 325 cu. in. capacity. More Shelf Space. 1 more shelf than you find in 6's of most other makes! More Usable Frozen Storage Space. 710 cu. in. plus 4 pounds of ice! More in Ice Service. Has exclusive Quick-ube Trays. Plus a double-width tray with built-in tray release.

Plus

- Exclusive Meter-Miser Freezes ice faster... Keeps food safer... at less cost
- Automatic Interior Light
- Stainless Porcelain Interior
- More than 20 others!

See the many other Frigidaire values on display! See the revolutionary Frigidaire Cold-Wall — you don't have to cover food!

More than 6 Million Frigidaires built and sold!

Lahka mesečna odplačila

DOBITE TUDI NA BREZPLAČNO POIZKUŠNO

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6104 St. Clair Ave.

819 East 185th St.

Kadar hočete kupiti

dobro in trpežno blago, se vselej obrnite na domačega trgovca v Slov. nar. domu,

kjer dobite Lion in Arrow srajce po 1.65 - 2.00 in več.

Klobuki po 1.95. Wilson klobuki po 2.95.

Mallory klobuki po 4.00 in 5.00.

Silko line kravate, Wovenright nogavice.

Duofold, Chalmers in Haines spodnje perilo.

Pri nas dobite vedno Gantner svedre za moške, ženske in otroke; lepa izbira klobukov za dečke po 1.00, 1.45 in 1.65;

Pralne in volnene obleke za dečke od 1-10 po jako nizki ceni.

Pralne obleke za žene in dekleta.

Holeproof in Manikin nogavice od 69c do 1.35.

Nylon po 1.35.

Se Vam priporoča Vaš domači trgovec

JOHN POLLOCK

6407 St. Clair Ave.

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., Henderson 5311 - 5312